

Heidelberg Materials Northern Europe

Erklæring om menneskerettigheter 2023

heidelbergmaterials-northerneurope.com

Erklæring om menneskerettigheter

Melding fra administrerende direktør

Verden trenger smart, bærekraftig og robust infrastruktur, bygg og offentlige rom. Klimaendringer, tap av biologisk mangfold og ressursbegrensninger krever innovasjon i produksjon og bruk av tunge byggematerialer. I Heidelberg Materials omstiller vi virksomheten for å møte disse utfordringene, og setter bærekraft i sentrum for alt vi gjør.

Vi er opptatt av at denne omstillingen skal være rettferdig. Det betyr for eksempel at vi vil jobbe hardt for å sikre at karbonfangstprosjektene våre ved sementfabrikkene i Brevik og Slite, som når de er i drift vil fange opptil 2,2 millioner tonn karbondioksid hvert år, ikke går på bekostning av menneskerettighetene til arbeidere eller lokalsamfunn.

For oss betyr entreprenørskap ikke bare å levere fremragende økonomiske resultater. Vi ønsker også å opptre på en økologisk og sosialt ansvarlig måte. Dette selvbildet ligger til grunn for vår strategi for bærekraft og menneskerettigheter, våre bærekraftforpliktelser for 2030 og vår vei mot CO₂-nøytralitet.

Derfor hilser vi velkommen lovgivningsinitiativer som den norske åpenhetsloven, den tyske loven om aktsomhetsvurderinger i leverandørkjeden og EUs forslag til et direktiv om aktsomhetsvurderinger. Disse vil fremme respekt for menneskerettighetene og ansvarliggjøre selskaper som velger å se den andre veien når det gjelder negativ innvirkning på mennesker og planeten. For oss utgjør disse initiativene en drivkraft til et tett samarbeid med partnere å finne løsninger på problemene som finnes i våre markeder og vår sektor.

Denne erklæringen beskriver vår menneskerettighetstilnærming og skisserer de viktigste risikoene og negative konsekvensene vi har identifisert, tiltakene vi iverksetter for å håndtere disse, og områder vi vil arbeide med for å øke effektiviteten. På denne måten håper vi å fremme åpenhet og vise at vi er fast bestemt på å sikre full respekt for menneskerettighetene i hele verdikjeden vår.

Erklæring om menneskerettigheter

Innledning

I henhold til den norske åpenhetsloven er det bare våre norske selskaper som er pålagt å redegjøre for sine aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter. Av hensyn til åpenhet har vi imidlertid frivillig valgt å utvide omfanget av denne erklæringen til å omfatte alle selskaper som er en del av Heidelberg Materials Northern Europe ("HMNE" og/eller "vi").

Derfor vil vi i kapittel I beskrive HMNE som operativ region og hvordan virksomheten vår er strukturert i fire hovedområder. I kapittel II skisserer vi HMNEs menneskerettighetstilnærming og styringsstruktur, og i kapittel III redegjør vi for de viktigste risikoene og negative konsekvensene vi har identifisert, tiltakene vi iverksetter for å håndtere disse, og områdene vi vil arbeide med å utvikle for å øke effektiviteten.

De norske selskapene som har fått denne erklæringen godkjent av styret som sin årlige redegjørelse for aktsomhetsvurderinger i henhold til den norske åpenhetsloven, er:

- Heidelberg Materials Norway AS
- Heidelberg Materials Betong Norge AS
- Heidelberg Materials Prefab Norge AS
- Heidelberg Materials Tilslag Norge AS
- Heidelberg Materials Sement Norge AS
- Heidelberg Materials Miljø AS
- Norsk Stein AS
- Sola Betong AS

Erklæring om menneskerettigheter

1	Melding fra administrerende direktør	1
2	Innledning	2

Kapittel I – Vår virksomhet

1.	Innledning	6
1.1	Sement	6
1.2	Aggregater	6
1.3	Ferdigblandet betong (RMC)	6
1.4	Prefabrikkerte	6

Kapittel II – Menneskerettigheter og Heidelberg-materialer i Nord-Europa

1.	Forpliktelse til å respektere menneskerettighetene	7
2.	Styring av arbeidet med menneskerettigheter	8
3.	Vurdering og håndtering av menneskerettighetsrisikoer	9
4.	Klagemuligheter	9
5.	Engasjement fra interessenter	10

Kapittel III – Due diligence for menneskerettigheter

1.	Innledning	11
1.1	Vår virksomhet	11
1.2	Generell risikovurdering av menneskerettigheter	11
2.	Menneskerettighetspåvirkning fra våre miljø- og klimaavtrykk	12
2.1	Innledning	12
2.2	Vår systematiske tilnærming til miljø- og klimarisiko	12
2.3	CO ₂ -utslippene våre	13
2.4	Miljømessige konsekvenser	14
	2.4.1 Arealbruk	14
	2.4.2 Påvirkning på lokalsamfunn	14
2.5	Vi ser fremover	15
3.	Retten til en trygg og sunn arbeidsplass	16
3.1	Innledning	16
3.2	Hvordan HMNE håndterer potensielle negative konsekvenser	17
4.	Arbeidsforhold i leverandørkjeden vår	18
4.1	Vår leverandørkjede	18
4.2	Identifiserte menneskerettighetsrisikoer	18
4.3	Identifiserte negative konsekvenser for menneskerettighetene	19
	4.3.1 Funn fra intervjuer med innleide arbeidstakere	19
	4.3.2 Hendelse med påstand om manglende utbetaling av lønn og trusler	19
4.4	Due diligence i leverandørkjeden fremover	20
5.	Vi ser fremover	22

Heidelberg
Materials

1645

SCHWAB
Sletter
Alpha-Mix

Heidelberg
Materials

2315/80 R 22
Continental

Continental
235/65 R 17.5
Continental

Kapittel I

Vår virksomhet

1. Innledning

HMNE, en operativ region under Heidelberg Materials Group-paraplyen med egne stabsfunksjoner og egen daglig leder, opererer i syv land (Sverige, Norge, Danmark, Estland, Latvia, Litauen og Island) på tvers av fire ulike forretningsområder: Sement, Tilslag, Ferdigbetong ("RMC") og Prefabrikkerte produkter ("Precast"). Vi har også virksomhet i Frankrike, Tyskland, Nederland, Polen og Storbritannia.

I tillegg til våre fire forretningsområder eier HMNE Heidelberg Materials Miljø AS, som tar imot og bearbeider farlig avfall til alternativt brensel for bruk i våre sementfabrikker.

Heidelberg Materials Group er også majoritetsaksjonær i Mibau Stema Group. Mibau Stema Group er ikke en del av varemerket Heidelberg Materials, men er under HMNEs operative ansvar og dermed inkludert i denne rapporten. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at Mibau Stema Group ikke er part i Heidelberg Materials' nullutslippsforpliktelse eller Heidelberg Materials' bærekraftforpliktelser for 2030.

I tillegg eier Heidelberg Materials Northern Europe AB, gjennom datterselskaper, formelt, helt eller delvis, flere byggevareselskaper med virksomhet i ulike afrikanske land. Disse selskapene er ikke en del av HMNEs operative region og er derfor ikke inkludert i denne rapporten. I stedet er disse selskapene en del av regionen Africa Eastern Mediterranean Basin ("AEM") som drives under tilsyn av Heidelberg Materials AG, Heidelberg Materials Groups morselskap.

Dette betyr ikke at disse selskapene på noen måte er neglisjert når det gjelder å identifisere og håndtere risikoer og konsekvenser for menneskerettighetene. AEM-regionen har med støtte fra HM identifisert flere risikoer, for eksempel urettferdige lønninger, ulikheter i sysselsetting og landrettigheter, som de arbeider med å håndtere gjennom detaljerte risikovurderinger og effektive tiltak.

Du finner mer informasjon om hvordan virksomheten vår er strukturert, inkludert detaljer om aktivitetene i de ulike delene av virksomheten, på nettsidene våre og i årsrapporten for Heidelberg Materials AG.

Heidelberg Materials Group

Heidelberg Materials Group ("HM Group") er en av verdens største integrerte produsenter av byggematerialer og -løsninger, med ledende markedsposisjoner innen sement, tilslag og betong. HM Group er representert i over 50 land og har mer enn 51 000 ansatte på nesten 3 000 anlegg.

Sentralt i HM Groups virksomhet står ansvaret for miljøet. Som en foregangsbedrift på veien mot karbonnøytralitet og sirkulær økonomi i byggevareindustrien arbeider HM Group med bærekraftige byggematerialer og løsninger for fremtiden. HM Group skaper nye muligheter for HM Groups kunder gjennom digitalisering.

1.1 Sement

I Sverige og Norge er vi den ledende produsenten av sement. Sement er et finmalt mineralpulver som består av råvarene kalkstein, leire, mergel og visse tilsetningsstoffer. Blandet med vann fungerer sement som lim for å binde sand, grus og harde bergarter i betong, som er verdens viktigste byggemateriale.

Sementproduksjonen krever utgraving av store mengder kalkstein som sammen med de andre råvarene brennes i en ovn der det skjer en kjemisk reaksjon som skaper sementen. Sementen er deretter stabil og kan selges i bulk.

1.2 Aggregater

Vi produserer ulike tilslagsmaterialer i Norge, Sverige, Estland, Litauen og Island. Tilslag er det mest utvunnede materialet i verden og kan deles inn i kategoriene natursteinstilslag (sand og grus) og knust tilslag (steinflis og pukk). Tilslagsmaterialene vi utvinner og produserer, er vanligvis tilgjengelige i form av et homogent bulkprodukt.

Tilslag kan brukes til mange formål. For eksempel er tilslag en nødvendig komponent i komposittmaterialer som betong og asfalt, men det kan også brukes til dreneringsformål eller som grunnmateriale under et fundament.

1.3 Ferdigblandet betong (RMC)

I alle land der vi har virksomhet, tilbyr vi RMC-tjenester til bedrifter og privatpersoner. Vi blander betongkomponentene på fabrikkene våre og leverer betongen direkte dit den skal brukes, eller lar kundene våre hente den selv.

Betongbransjen er tidssensitiv. Både hva gjelder produksjon – den våte betongen har kort holdbarhet (et par timer) – og når kundene våre trenger betongen. En kort forsinkelse i leveransene våre kan føre til store forsinkelser i kundenes byggeprosjekter.

1.4 Prefabrikkerte

Precast produserer betongelementer og stålkonstruksjoner som brukes til boliger, kontorbygg, parkeringshus, offentlige bygninger og industribygg, samt tanker, sviller til jernbanesystemer og ulike byggeprosjekter. Elementene og konstruksjonene produseres på fabrikkene våre etter detaljerte målinger og ønskede egenskaper fra kundene våre.

Vi har prefabrikker i Sverige, Norge, Danmark, Island og Latvia.

Kapittel II

Menneskerettigheter og Heidelberg Materials Northern Europe

1. Forpliktelse til å respektere menneskerettighetene

Vi er overbevist om at å respektere menneskerettighetene og bidra til et rent, sunt og bærekraftig miljø er det beste grunnlaget for å utvikle virksomheten vår. Å respektere menneskerettighetene – og identifisere og håndtere virksomhetens negative påvirkning på dem – er for oss en minimumsstandard for å kunne drive vår virksomhet med legitimitet.

FNs bærekraftsmål danner grunnlaget for HM Groups strategi og bærekraftsforpliktelser. Våre bærekraftsmål for 2030 støtter vår visjon om å bygge en mer bærekraftig fremtid som har netto nullutslipp, er trygg og inkluderende, naturvennlig, sirkulær og motstandsdyktig.

Vi har i mange år uttrykt en klar forpliktelse til å respektere menneskerettighetene i vår Code of Business Conduct, som gjelder for hele Heidelberg Materials-konsernet. I tillegg har HM Group siden 2018 vært medlem av FNs Global Compact.

I løpet av 2023 har HMNE utviklet en egen, styrevedtatt menneskerettighetspolicy der vi forplikter oss til å følge FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (“UNGP”) og OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper (“OECDs retningslinjer”), og til å respektere alle internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, herunder de som er nedfelt i Verdenserklæringen om menneskerettigheter, den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og den internasjonale arbeidsorganisasjonens kjernekonvensjoner. Disse omfatter de rettighetene som er nødvendige for å sikre anstendige arbeidsforhold, inkludert retten til en lønn å leve av og retten til et trygt og sunt arbeidsmiljø.

Vi erkjenner at sårbare grupper, som kvinner, barn, flyktninger, urfolk, unge arbeidstakere, arbeidsinnvandrere, funksjonshemmede, eldre, medlemmer av LHBTQI+-samfunn og andre minoritetsgrupper, kan kreve at vi i forbindelse med vår virksomhet og våre verdikjeder tar spesielle hensyn for å sikre at vi ikke påvirker deres likeverdige og effektive utøvelse av menneskerettighetene.

Vi har også forpliktet oss til å være åpne om risikoer, innsats, utfordringer og fremgang gjennom ulike former for rapportering og åpenhet. Dette kan for eksempel omfatte denne erklæringen og direkte kommunikasjon med berørte interessenter.

Forventninger til forretningspartnere

Vår forpliktelse til å respektere menneskerettighetene omfatter både vår egen virksomhet og de som inngår i verdikjeden vår, i den grad de er direkte knyttet til vår virksomhet, våre produkter og tjenester. Derfor forventer vi at våre leverandører, underleverandører, forretningspartnere og andre forretningsforbindelser deler vår forpliktelse til å respektere alle internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og at de oppfyller sine forpliktelser ved å drive sin virksomhet i samsvar med UNGP og OECDs retningslinjer.

Det betyr at de skal opptre på en måte som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter og miljøansvar, og håndtere menneskerettighets- og miljørelaterte brudd som de kan forårsake eller bidra til.

2. Styring av arbeidet med menneskerettigheter

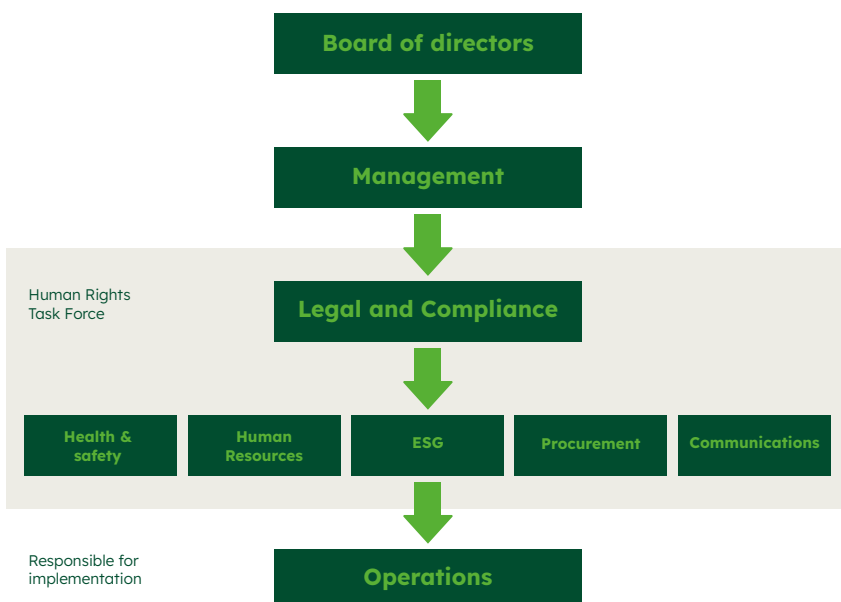
Det endelige ansvaret for å overholde våre forpliktelser ligger hos styret, som har delegert ansvaret for gjennomføringen til den daglige ledelsen. Vi styrker styrets engasjement i våre viktigste menneskerettighetsspørsmål. Vårt mål er at styret, gjennom råd fra menneskerettighetsekspertise og kjennskap til synspunktene til berørte interessenter, skal være engasjert i hvordan vår virksomhet påvirker menneskerettigheter, og konsekvenser av dette.

Driftsteamene våre er ansvarlige for å implementere våre menneskerettighetspolicyer. Vår menneskerettighetskoordinator har, med støtte fra Legal & Compliance, som oppgave å koordinere arbeidet med menneskerettigheter og sikre at vi har tilstrekkelige retningslinjer og prosesser på plass. På grunn av menneskerettighetenes overordnede karakter er det imidlertid andre støttefunksjoner, avdelinger og funksjoner som er ansvarlige for å sikre at vi har tilstrekkelige prosesser på plass med hensyn til spesifikke aspekter av våre menneskerettighetspolicyer. For eksempel leder Environmental Social Governance (ESG) vårt miljø- og klimaarbeid, Health & Safety vårt helse- og sikkerhetsarbeid og så videre.

For å sikre et tett og effektivt samarbeid har vi opprettet en arbeidsgruppe for menneskerettigheter med følgende roller.

- Koordinator for menneskerettigheter
- Sjef for juridisk avdeling og compliance
- Leder for ESG
- Leder for helse og sikkerhet
- Innkjøpssjef
- Kommunikasjonssjef
- Leder for personalavdelingen

Arbeidsgruppen møtes kvartalsvis i plenum og ad hoc etter behov. Videre har alle våre ansatte et eksplisitt ansvar for å bidra til vårt mål om å respektere menneskerettighetene innenfor sitt ansvarsområde. Dette innebærer blant annet å bidra til en inkluderende, tolerant og respektfull arbeidsplass, der folk fritt kan si ifra uten frykt for trusler, skremser eller andre former for direkte eller indirekte straff, og å si ifra hvis de mener at vi, eller noen i verdikjeden vår, forårsaker eller bidrar til menneskerettighetsrisiko og/eller negativ påvirkning.

Kapasitetsbygging

Vi jobber kontinuerlig med å bygge opp vår interne kapasitet og utvikle vår forståelse av menneskerettighetsspørsmålene vi står overfor, og hvordan vi best kan håndtere dem.

I løpet av 2022/2023 tilbød HMNE alle ansatte med e-postadresse å delta på en opplæringsøkt om forretnings- og menneskerettigheter i arbeidstiden. Mer enn 1000 av våre ansatte har deltatt.

Som en del av det obligatoriske opplæringsprogrammet for alle ansatte er Heidelberg Materials i ferd med å utarbeide og lansere et menneskerettighetskurs som må gjentas annethvert år.

I tillegg tilbyr vi kontinuerlig spesialisert opplæring til våre ansatte basert på kravene til deres roller. I løpet av 2022/2023 har vi for eksempel holdt flere kurs og workshops for våre innkjøpsskolleger om ansvarlig innkjøp.

Figur 1.

3. Vurdering og håndtering av menneskerettighetsrisikoer

Med utgangspunkt i vår forpliktelse til å respektere menneskerettighetene i samsvar med UNGPs og OECDs retningslinjer, arbeider vi med å vurdere og prioritere våre viktigste menneskerettighetsspørsmål. Målet med risikovurderingene våre er å identifisere de menneskerettighetene og de menneskene som vi har størst risiko for å ramme hardest. De viktigste menneskerettighetsspørsmålene vi har identifisert, er beskrevet i kapittel 3 i denne redegjørelsen.

Vi vurderer generelt identifiserte menneskerettighetsrisikoer ut fra hvor skadelig den potensielle påvirkningen vil være, hvor mange mennesker som vil bli berørt, og om det er mulig å avhjelpe de berørte personene. For å hjelpe oss med å prioritere videre vurderer vi generelt sannsynligheten for at risikoen vil materialisere seg, basert på driftskonteksten, forretningsaktiviteten og forretningsforbindelsen, tilstedeværelsen av sårbare grupper og hvor robuste de eksisterende risikoreduserende tiltakene er.

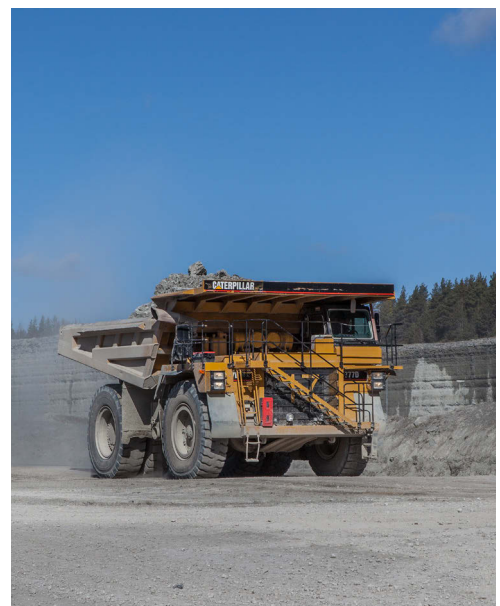
Vi er i ferd med å utvikle handlingsplaner for de viktigste risikoene våre, som omfatter klart definerte tidsfrister for tiltak, kvalitative og kvantitative indikatorer for å måle effektiviteten og utpeke ansatte som ansvarlige for gjennomføringen av identifiserte tiltak.

I de tilfellene der vi har identifisert faktiske negative konsekvenser, vil vi finne måter å sikre at de berørte personene får avhjelpende tiltak, basert på internasjonal god praksis og i tråd med anerkjente internasjonale rammeverk og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger på menneskerettighetsområdet.

4. Klagemuligheter

I dag har vi et saksbehandlingssystem der alle rapporterte compliance-saker dokumenteres. Klager kan rapporteres av hvem som helst via ulike kanaler, for eksempel e-post, telefon, direkte til nærmeste leder, compliance-teamet og vår varslingskanal (SpeakUp). Som et ekstra verktøy for å gjøre oss oppmerksomme på eventuelle menneskerettighetsrisikoer og negative konsekvenser forårsaket av eller knyttet til virksomheten vår, er SpeakUp offentliggjort på intranettet, på internett og på ulike steder ved hjelp av informative plakater, noe som sikrer at den er tilgjengelig for personer utenfor organisasjonen. Det er mulig å rapportere anonymt i SpeakUp, og den som rapporterer, får en bekreftelse på at informasjonen er mottatt. Behandlingen av informasjonen og drøftingen av fakta med melderne utføres av upartiske, uavhengige personer som har taushetsplikt. Det er vårt mål å stille en kanal til rådighet for både våre ansatte og eksterne interessenter der de kan ta opp menneskerettighetsspørsmål uten frykt for trusler, trusler eller andre former for represalier.

Vi planlegger også å etablere klagemekanismer på operativt nivå som er basert på dialog og for øvrig i linje med UNGPs krav. Ledelsen på anleggene er generelt ansvarlig for å gå i dialog med lokalsamfunnene om de spørsmålene som er mest kritiske for dem. Medlemmer av konsernledelsen, menneskerettighetsteamet og representanter for viktige funksjoner i virksomheten har jevnlig lederdialoger og informasjonsmøter med våre ansatte om våre mål, tiltak og strategier for klimabeskyttelse og andre miljøspørsmål, samt om sikkerheten til våre ansatte og avtalepartnere, aspekter ved eierstyring og selskapsledelse og respekt for menneskerettighetene. Vi har som prinsipp å svare åpent på alle henvendelser fra ikke-statlige organisasjoner, interessegrupper og investorer.

5. Engasjement fra interessenter

Vår virksomhet har sterkt lokalt fokus, og for å lykkes på lang sikt er vi derfor avhengig av gode samarbeidsrelasjoner med de ulike interessentene i samfunnet. Vi er opptatt av å føre en tillitsfull dialog med alle relevante grupper på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Den utvekslingen av ideer og meninger som dette fører til, hjelper oss med å identifisere kritiske spørsmål på et tidlig stadium og få større aksept for våre aktiviteter.

Det er som regel ledelsen ved anleggene som er ansvarlig for forholdet til lokalsamfunnene vi er en del av. Vi har som mål å forene selskapets interesser med lokalsamfunnets interesser. Interessene til våre lokale interessenter varierer fra sted til sted. Generelt spør lokalsamfunnene om de kan besøke anleggene våre, eller de ber om spesifikk informasjon om virksomheten vår. Interessentene har ofte også innvendinger mot forestående moderniserings- og utvidelsestiltak og klager på støy- og støvforurensning fra anleggene og steinbruddene våre. Vi svarer raskt på klager og gir åpen informasjon der det er mulig og praktisk gjennomførbart for å fjerne usikkerhet og bekymringer. Vi involverer også lokale interessenter på et tidlig stadium i planleggingen av investeringsprosjekter, for eksempel ved å opprette kontaktkontorer og arrangere informasjons- og diskusjonsmøter.

På globalt nivå har sement- og betongsektoren blitt enig om å oppnå netto nullutslipp av karbondioksid innen 2050, slik det fremgår av veikartet til Global Cement and Concrete Association (GCCA) som ble publisert i juni 2021. GCCA-medlemmene står for 80 % av den globale sementindustriens volum utenfor Kina og omfatter også flere store kinesiske produsenter. GCCAs veikart fungerer dermed som en referanse for klimaarbeidet i nasjonale bransjeorganisasjoner som ennå ikke har et slikt veikart. Heidelberg Materials er en av grunnleggerne av denne foreningen og støtter gjennomføringen av dette veikartet i sitt klimaarbeid.

Dialog med ikke-statlige organisasjoner

Av prinsipp svarer vi åpent på alle henvendelser fra ikke-statlige organisasjoner og interessegrupper. Vi ser også på kritiske spørsmål som en mulighet til dialog og til å informere om våre bærekraftsaktiviteter. Samfunnsdebatten om klimaendringer var fortsatt engasjert i året som gikk. Det er en diskusjon vi generelt ønsker velkommen, for som et energiintensivt selskap i byggevarerbransjen har vi et spesielt stort ansvar for miljøet.

Kapittel III

Due diligence for menneskerettigheter

1. Innledning

1.1 Vår virksomhet

Byggematerialene vi leverer, enten det er bulksement, tilslag, ferdigbetong eller betongelementer, er basert på råvarer som utvinnes i Norden eller Baltikum, og som deretter behandles og produseres i Norden eller Baltikum. I tillegg er nesten alle kundene våre lokalisert i de landene vi opererer i, og det samme gjelder de fleste av våre direkte leverandører. Når det er sagt, har vi lenge erkjent viktigheten av å drive virksomheten vår på en måte som ikke har negativ innvirkning på mennesker eller planeten, og vi har i flere tiår iverksatt omfattende tiltak for å begrense denne innvirkningen, spesielt på områdene helse og sikkerhet for våre ansatte og miljø- og klimapåvirkning, der vi lenge har hatt dedikerte stabsfunksjoner med ansvar for å lede dette arbeidet.

1.2 Generell risikovurdering av menneskerettigheter

For å identifisere menneskerettighetsrisikoer og negative konsekvenser forårsaket av vår virksomhet, har vi gjennomført en innledende risikovurdering av menneskerettigheter ("HRRR"). Rammeverket for risikovurderingen ble utviklet i samarbeid med eksterne juridiske rådgivere med ekspertise innen næringsliv og menneskerettigheter samt eksterne menneskerettighetsekspert. Risikovurderingen ble gjennomført i tre trinn: (i) skrivebordsstudier av land- og sektorrisikoer, (ii) intervjuer med ledelsen, funksjonsledere og andre relevante ansatte, og (iii) intervjuer med innleide arbeidere på et av våre anlegg. Intervjuene med innleide arbeidere ble gjennomført av et konsulentfirma innen næringsliv og menneskerettigheter som er verdensledende på arbeidstakermedvirkning, og fokuserte på rekrutteringsprosesser, ansettelsesvilkår og arbeidsforhold.

De mest fremtredende risikoene og konsekvensene som HRRR har identifisert, er knyttet til konsekvenser for menneskerettighetene som følge av vårt miljø- og klimaavtrykk, retten til en trygg og sunn arbeidsplass og arbeidsforholdene i deler av leverandørkjeden vår.

2. Menneskerettighetspåvirkning fra våre miljø- og klimaavtrykk

2.1 Innledning

Det finnes klare vitenskapelige bevis for at klimaendringene er en reell trussel mot menneskers velferd og planetens helse. Det er allment anerkjent at klimaendringene kan ha en negativ innvirkning på menneskerettighetene, blant annet retten til liv, retten til tilstrekkelig mat og retten til trygt drikkevann og sanitære forhold. Nært knyttet til vår egen sektor er det gradvise tapet av arbeidsproduktivitet hos arbeidere utendørs og bybefolkninger som opplever varmemstress, noe som påvirker menneskers liv og helse.

Bygg- og anleggssektoren står for mer enn en tredjedel av den globale energietterspørselen og tilsvarende energi- og prosessrelaterte CO₂-utslipp. Materialer som brukes i oppføring av bygninger (dvs. betong, stål, aluminium, glass og murstein) anslås å stå for rundt 9 % av de samlede energirelaterte CO₂-utslippene. På globalt nivå står Heidelberg Materials egen produksjon og produkter for en ikke ubetydelig andel av disse utslippene.

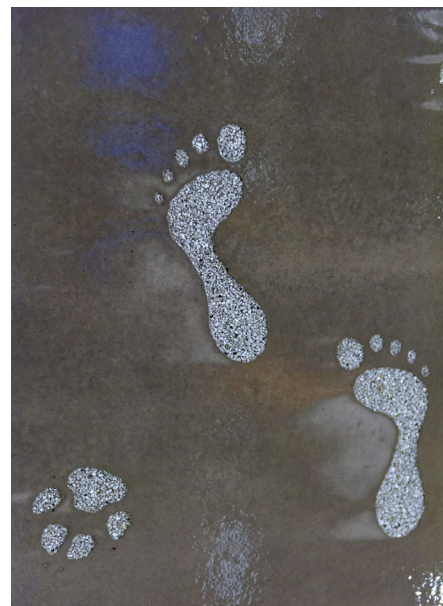
Derfor ønsker vi å nå målet om netto nullutslipp i hele verdikjeden senest i 2050.

Det er like viktig for oss at vårt bidrag til overgangen til en nullutslippøkonomi er rettferdig, slik at de som deltar i omstillingen, får oppfylt sine menneskerettigheter. Dette er en av hovedgrunnene til at vi har identifisert arbeidernes helse og sikkerhet, og rettighetene til arbeiderne i leverandørkjeden vår, som våre andre hovedtemaer.

2.2 Vår systematiske tilnærming til miljø- og klimarisiko

HMNE har et team som arbeider med alle spørsmål knyttet til ESG. ESG-teamet ledes av ESG-sjefen, som også er visepresident i HMNE og miljøeksperten som fører tilsyn med alle forretningsområdene. Teamet består av Sustainability Managers, Permit Specialists, en Climate and Energy Manager og en Project Manager Sustainability. I alle forretningsområdene er det miljøsjefer som håndterer miljøspørsmål knyttet til anleggene og steinbruddene, for eksempel utslipp, biologisk mangfold og kretsløp.

Alle HMNEs anlegg er sertifisert i henhold til ISO 14001. Vi har identifisert miljø- og klimarisikoer i henhold til nasjonale miljømål og FNs mål for bærekraftig utvikling. Sertifiseringen i henhold til ISO 14001 krever også at vi gjennomfører regelmessige tredjepartsrevisjoner der de identifiserte risikoene vurderes.

2.3 CO₂-utslippene våre

For Cement, Precast og RMC kommer mesteparten av CO₂-utslippene våre fra sementproduksjonsprosessen. Omtrent to tredjedeler av karbondioksidutslippene fra sementproduksjonen oppstår som et biprodukt fra den kjemiske reaksjonen som finner sted når kalksteinen varmes opp og omdannes til sement. Den resterende delen kommer fra forbrenning av brensel.

På tvers av forretningsområdene våre har vi også CO₂-utslipp knyttet til transport, energi og oppvarming på våre anlegg.

Tiltak for å redusere CO₂

- Karbonfangstprosjekter i Slite og Brevik.
- Eliminering av fossilt brensel i sementproduksjonen. Hittil har vi allerede oppnådd en høy andel alternativt brensel og biobrensel i produksjonen, 60–90 %.
- Innsats for å bruke flere alternative råvarer i stedet for kalkstein i sementproduksjonen.
- Tilbud om betongprodukter med 20 % CO₂-reduksjon ved bruk av alternative bindemidler som slagg, flyveaske og silika.
- Bruk av 100 % resirkulert armeringsjern i produksjonen av betongelementer, noe som reduserer CO₂-utslippene fra stålprodukter betydelig.
- De fleste av anleggene våre har fossilfrie oppvarmingssystemer som trepellets, biogass, biodrivstoff (FAME) eller fjernvarme.
- Når det gjelder betong, armeringsjern og transport, som står for de største CO₂-utslippene, har vi stilt krav til leverandørene om å tilby lavere GWP i sine EPD-er.
- Vi fremmer materialeeffektivitet i produksjonen for å redusere avfallsmengden.
- Bruk av biodrivstoff for RMC-lastebiler.
- I Aggregates fortsetter vi arbeidet med å øke bruken av elektrifiserte kjøretøy og knusere.
- For å redusere bruken av råvarer lager vi betongblokker av returbetong på de fleste fabrikkene i Sverige. I Sverige knuser vi også returbetong og bruker den som tilslag i produksjonen av ny betong på syv fabrikker. Vi har som mål å implementere betonggjenvinning i alle land .

Karbonfangst Brevik

Vi bygger verdens første fullskalaanlegg for karbonfangst i Brevik, som skal fange 400 000 tonn CO₂ årlig, noe som tilsvarer 50 % av utslippene fra anlegget. Samtidig bygges det opp kapasitet for geologisk lagring av karbondioksid fra andre industrier.

Slite for karbonfangst

Vi planlegger et fullskalaanlegg for karbonfangst i Sverige, ved Slite-anlegget. Anlegget skal oppskaleres til å fange opptil 1,8 millioner tonn karbondioksid årlig, noe som i praksis betyr hele utslippet fra anlegget. Sammen med vårt mål om å øke bruken av biobasert brensel forventes nettutslippet å falle til under null, og vi vil oppnå "negative utslipp".

2.4 Miljømessige konsekvenser

2.4.1 Arealbruk

Både sement- og tilslagsvirksomheten vår utvinner råvarer fra land. Vi kjøper også inn stål og andre råvarer som også krever bruk av landområder. Endringer i landområder er den viktigste drivkraften bak endringer i det biologiske mangfoldet og økosystemene, noe som ikke bare bidrar betydelig til klimaendringene. Det er allment anerkjent at utøvelsen av menneskerettighetene avhenger av sunne økosystemer, og tap av biologisk mangfold undergraver vår evne til å utøve menneskerettighetene, inkludert retten til liv og helse, til mat og vann og til kulturelt liv.

Derfor jobber vi hardt for å øke det biologiske mangfoldet i steinbruddene våre, både under og etter driften. Når den industrielle aktiviteten på et område er avsluttet, må området tilbakeføres ved å gjøre det tilgjengelig for annen bruk, såkalt etterbehandling. Vi har utført omfattende forskning på biologisk mangfold i og rundt steinbruddene våre i flere tiår og har svært god kunnskap om artene som finnes der. I denne forbindelse har HM Group også vedtatt konsernomfattende retningslinjer for artsbeskyttelse. HM Group er det første selskapet i byggevarebransjen som gjør dette. For å redusere bruken av primære råmaterialer har vi våtprosessering og resirkulert tilslag. Vi vasker og gjenbraker også tunnelstein. Resirkulert tilslag er en del av vår virksomhet som vil øke betydelig i årene som kommer. Tiltak for å redusere bruken av kalkstein ble beskrevet i avsnitt 2.3.

2.4.2 Påvirkning på lokalsamfunn

Vi har gjort en stor innsats for å sikre at vi forebygger negative konsekvenser av virksomheten vår for lokalsamfunnene rundt anleggene våre.

Vi har bygget støyskjermer der det er nødvendig, inkludert prosedyrer for arbeidstid for å begrense støyutslipp.

Når det gjelder støv, har vi iverksatt flere ulike beskyttelsestiltak for å begrense eventuell negativ påvirkning. Avhengig av anlegget eller området vanner vi for eksempel innkjørsler og adkomstveier, vedlikeholder kjøleovner, kontrollerer støvfiltre, dekker til transportbånd, utfører blandeaktiviteter inne i bygninger, bruker et sentralt vakuumpopsamlingsystem i sementsiloene våre og bruker et varslingsystem for overfylling av siloer.

Prosessvannet resirkuleres tilbake i betongproduksjonen. Det slippes ikke ut noe vann ved våre anlegg i Sverige og Estland og ved noen av anleggene i Norge, Danmark, Island og Litauen. Vi har som mål å implementere resirkulering av vann på alle fabrikker.

For å forhindre søl utfører vi daglig kontroll av kjøretøyene våre. Kjøretøyene våre er dessuten utstyrt med absorberer for å håndtere utilsiktet søl. Oljetankene har doble vegger og overfyllingsvern.

Casestudie

Ved sementfabrikken vår i Slite på Gotland har vi nøye studert hvilken effekt virksomheten vår har på vannet på Gotland. Resultatet av disse studiene er at vi nå ser på hvordan vi kan ta vare på vannet som samles opp i steinbruddene våre, lagre det og lage drikkevann av det. Dette vil i stor grad forbedre vannforsyningen nord på Gotland. Vi har allerede hatt et miniatyrvannverk i drift siden september 2022 for nettopp dette formålet, men målet vårt er å ta i bruk et fullskala vannverk med moderne teknologi i 2027.

Miljødeklarasjon tilgjengelig på sement- og betongprodukter

Cement, RMC og Precast har gjennomført en LCA (livssyklusanalyse) av produktene sine med en grundig oversikt over energi- og materialforbruket i hele produktets verdikjede. LCA-analysen har resultert i flere EPD-er (Environmental Product Declaration). Dataene i EPD-ene er verifisert av en tredjepartsverifikator, i vårt tilfelle EPD-Norge og IBU i Tyskland. EPD-ene er tilgjengelige på selskapenes nettsider. RMC i Sverige har for eksempel utviklet den første EPD-en som inkluderer karbonatisering fra betong i driftsfasen.

2.5 Vi ser fremover

For å nå målet om netto nullutslipp gjennomfører vi mange ulike aktiviteter og prosjekter. De prosjektene som vil gi det største bidraget til målet vårt, er selvsagt fullskalaanleggene for karbonfangst i Norge og Sverige. I tillegg har vi som mål å elektrifisere kjøretøyene, maskinene og båtene våre, og vi jobber kontinuerlig med å redusere utslippene fra fossilt brensel på anleggene våre. Et annet område der vi har som mål å øke innsatsen, er sirkularitet. Vi har en stor mulighet til å bidra til sirkularitet ettersom materialene vi produserer, både kan gjenbrukes og resirkuleres og har lang levetid.

Vi vil fortsette å iverksette tiltak for å begrense den påvirkningen vi har på lokalsamfunnene rundt anleggene våre gjennom for eksempel luftutslipp, vannforbruk, jordforurensning og støy. På samme måte vil vi fortsette å fremme biologisk mangfold og et sunt økosystem i og rundt anleggene og steinbruddene våre.

3. Retten til en trygg og sunn arbeidsplass

3.1 Innledning

Vi tar vår forpliktelse til å skape en anstendig arbeidsplass på alvor, og vårt engasjement for helse og sikkerhet er en integrert del av alle våre forretningsaktiviteter og virksomheter. Vårt mål er å unngå alle ulykker som fører til dødsfall, personskader, varige funksjonshemninger eller yrkessykdommer, noe som er grunnlaget for vår visjon - Zero Harm.

Det finnes flere potensielle farer i vår virksomhet og bransje. Ved produksjon av byggematerialer, dvs. sement, tilslag, ferdigbetong og prefabrikkerte betongkonstruksjoner, utsettes våre ansatte for farer som støv, støy, gjenstander og utstyr i bevegelse og mye mer, som alle utgjør en risiko for mennesker.

HM-konsernet og HMNE har i mange år arbeidet med risikoleidelse, styringssystemer og -dokumenter samt fysiske barrierer for å redusere risikoen knyttet til arbeidsmiljøet. Det er også implementert robuste prosedyrer for å håndtere eventuelle hendelser, redusere konsekvensene og ta lærdom av dem for å unngå at de gjentar seg.

I tillegg har vi i løpet av de siste årene fått 46 av våre selskaper i HMNE sertifisert i henhold til ISO 45001 av akkrediterte sertifiseringsorganer. Dette sikrer at vi styrer virksomheten vår med tanke på helse og sikkerhet for å beskytte de ansatte mot skader.

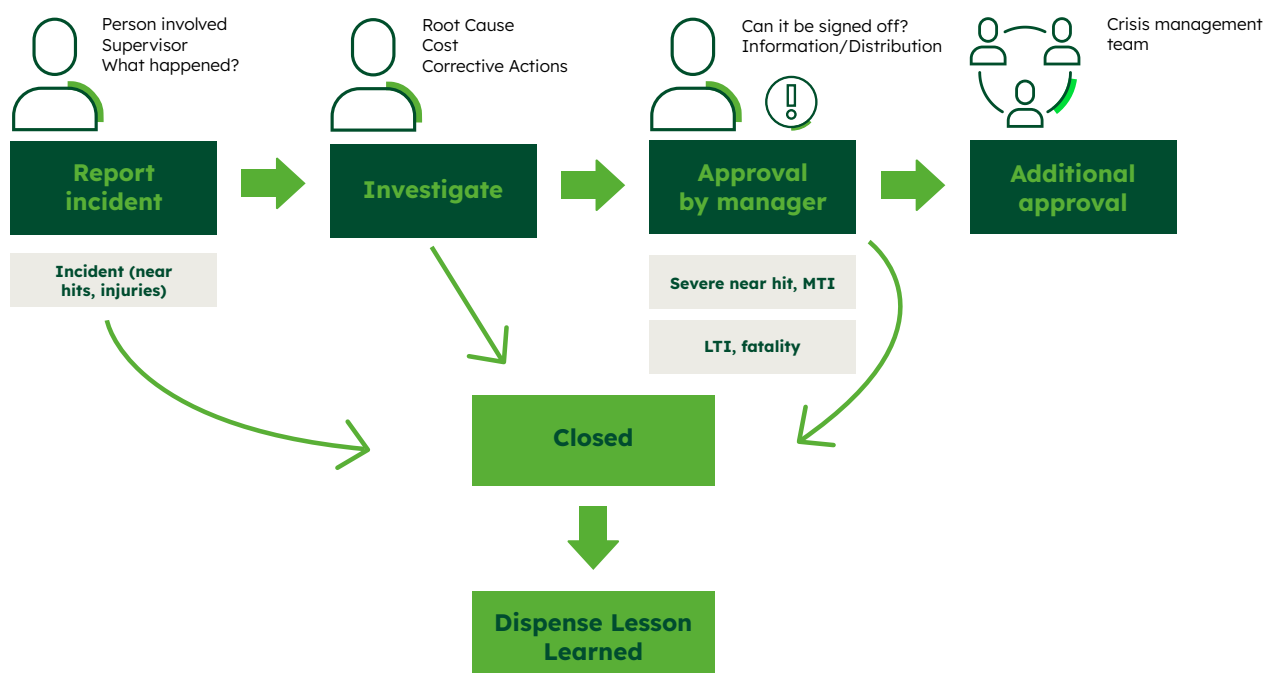
Hvert år får 4500 ansatte i HMNE obligatorisk opplæring i helse og sikkerhet. Alle avdelinger setter hvert år av tid til en sikkerhetsuke der det gjennomføres grunnleggende opplæring og øvelser med fokus på håndtering av nødsituasjoner, forebyggende tiltak og spørsmål knyttet til en trygg og god arbeidsplass.

I tillegg krever og følger HMNE opp at alle enheter har beredskaps- og redningsplaner for å være forberedt på potensielle hendelser. Disse planene omfatter dokumenterte risikovurderinger som tar hensyn til sannsynlighet og konsekvenser, samt tiltak for å redusere risikoen til et ALARP-nivå (As Low As Reasonable Possible). Dokumenterte beredskaps- og nødplaner er lett tilgjengelige både på selskaps- og anleggsnivå. Plakater med kontaktinformasjon til nødetatene og interne interessenter er vanligvis hengt opp på strategiske steder i anlegget. I tillegg er det etablert krisehåndteringsteam på alle anlegg.

Casestudie

Hvis en hendelse inntreffer, enten det er en nestenulykke eller en skade, har vi system, prosesser, opplæring og prosedyrer for å håndtere dette på rett måte, korrigere og forhindre gjentakelse, samt implementere erfaringer på tvers av landegrensene.

Skjematisk kan dette illustreres på følgende måte:

Figur 2.

3.2 Hvordan HMNE håndterer potensielle negative konsekvenser

En rekke policyer, retningslinjer, arbeidsstandarder, prosedyrer, IT-verktøy og -systemer samt opplærings-, inspeksjons- og overvåkningsordninger er implementert for å bidra til et miljø uten skader.

Ryggraden i vårt helse- og sikkerhetsarbeid hviler på konseptet om kontinuerlig forbedring ved hjelp av PDCA-konseptet (Plan, Do Check, Act) på alle arbeidsområder, slik det er nedfelt i HMNEs integrerte styringssystem. Gjennom kravet om at alle selskapene i HMNE skal være sertifisert i henhold til ISO 45001 - styringssystemer for helse og sikkerhet på arbeidsplassen - har vi bygget et robust rammeverk for å håndtere potensielle risikoer og påvirkninger.

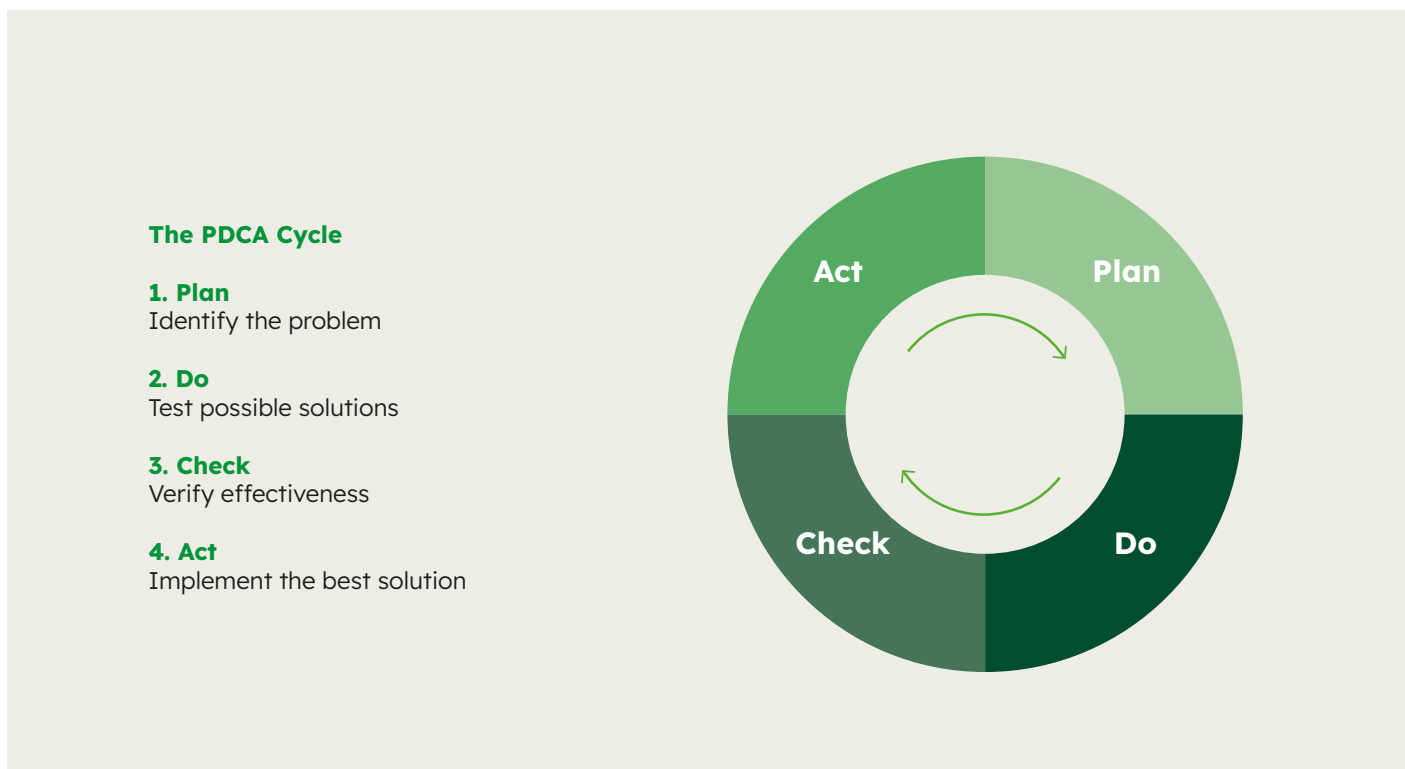
Opplæring og coaching av ledere på alle nivåer er en forutsetning for å sikre konsekvent og profesjonelt lederskap innen helse og sikkerhet. HMNE har gjennomfører til enhver tid slike programmer. Vi legger selvsagt stor vekt på introduksjons- og oppfølgingsopplæring for å sikre at alle ansatte vet hvordan de skal opptre sikkert til enhver tid. Vårt system og vår database for håndtering av helse- og sikkerhetshendelser, hvis og når de inntreffer, oppfyller alle krav til rapportering, undersøkelse, årsaksanalyse og

iverksetting av egnede forebyggende tiltak. Systemet har funksjoner og tiltak som gjør det mulig å lage rapporter, overordnede analyser og erfaringsdokumentasjon som gjelder for hele virksomheten.

Ved å bruke konseptet om kontinuerlig forbedring i alle våre aktiviteter jobber vi videre med målet om null skader. Dette konseptet, som bygger på PDCA-prinsippene (Plan Do Check Act), er nedarvet i våre egne styringsdokumenter og i de grunnleggende prinsippene i ISO 45001.

Fremfor alt er følgende ledestjerne for HMNE generelt og for alle operative enheter spesielt:

På et mer operasjonelt nivå bruker vi PDCA-konseptet (Plan, Do, Check, Act) i alle virksomheter og i vårt system for håndtering av HMS-hendelser – HC Protect. Vi bruker også Visible Leadership-prinsipper (blant annet ved hjelp av sikkerhetssamtaler mellom ledere og medarbeidere) (7000 i 2022) for å forbedre sikkerhetskulturen ytterligere:

Figur 3.

4. Arbeidsforhold i leverandørkjeden vår

4.1 Vår leverandørkjede

De viktigste råvarene for vår virksomhet, sement og tilslag, produseres av HMNE i Norden og Baltikum. Likevel har vi mer enn 10 000 ulike direkteleverandører som leverer alt fra viktige tilsetningsstoffer til ulike tjenester som rengjøring av kontorene våre, juridiske tjenester og logistiktjenester.

Det betyr at hele leverandørkjeden vår er både bred og dyp. Vi er derfor i ferd med å forbedre og utdype vår egen forståelse av hvordan innkjøpspraksisen vår påvirker både mennesker og planeten på tvers av leverandørkjedene og forretningspartnerne våre. I dette arbeidet etterstrever vi åpenhet og transparens, både når det gjelder utfordringer og suksesser.

HMNE har avholdt flere workshops ledet av en ekstern menneskerettighetseksperter med ulike innkjøpskolleger for å gå dypere inn i menneskerettighetsrisikoen i leverandørkjeden vår. Dette, sammen med HRRRA og et pilotprosjekt for due diligence av leverandører, danner grunnlaget for risikovurderingen som har resultert i at vi har identifisert tre viktige risikoområder i leverandørkjeden vår som vi mener inneholder de største menneskerettighetsrisikoene: Logistikk, innkjøp av råvarer og innleid arbeidskraft.

4.2 Identifiserte menneskerettighetsrisikoer

Den grunnleggende faktoren bak menneskerettighetsrisikoen i leverandørkjeden vår, er den mangel på kontroll som kjennetegner moderne leverandørkjeder som blir stadig mer komplekse. Selv de innleide arbeiderne som jobber på byggeplassene våre, eller lastebilsjåførene som kjører lastebilene våre, er ofte engasjert av selskaper som befinner seg i tredje eller fjerde ledd i leverandørkjeden vår. Dette har tradisjonelt redusert vårt innsyn og gjort det vanskeligere for oss å etablere tilstrekkelig tilsyn for å sikre at menneskerettighetene respekteres fullt ut, særlig når handlingen eller unnlatelsen som forårsaker den negative påvirkningen, skjer utenfor våre anlegg.

Denne mangelen på kontroll gjør at vi er utsatt for den generelle sektorrisikoen for negativ innvirkning på menneskerettighetene til innleide arbeidere og logistikkarbeidere i de landene vi opererer i. Det kan for eksempel dreie seg om utilstrekkelige lønninger, tvangsarbeid, for lange arbeidsdager og utilstrekkelige boforhold. Risikoen forsterkes ytterligere for sårbare grupper, for eksempel migrantarbeidere.

I tillegg anskaffer vi enkelte råvarer fra områder med høyere risiko. Disse anskaffelsene er forbundet med spesielle risikoer av mer fremtredende karakter (for eksempel knyttet til arbeidsforhold, tvangsarbeid, manglende ytrings- og organisasjonsfrihet og diskriminering). Vi vil derfor fokusere på å gjennomføre grundige due diligence-undersøkelser av slike råvareleverandører for å identifisere og håndtere eventuelle faktiske eller potensielle negative konsekvenser for menneskerettighetene som følge av slike anskaffelser.

Pilotprosjekt for due diligence av leverandører

Som et ledd i utviklingen av den forbedrede due diligence-prosessen gjennomførte vi et pilotprosjekt der vi utførte due diligence på åtte leverandører som vi valgte ut for å få et grovt bilde av de ulike leverandørene vi kjøper inn fra. For fem av disse leverandørene gjennomførte vi ytterligere aktsomhetsvurderinger etter at de hadde svart på spørreskjemaet, blant annet i form av samtaler med ledelsen hos to av disse leverandørene.

For én leverandør fant vi en mangel på en strukturert tilnærming til å identifisere og håndtere risikoer og konsekvenser for menneskerettighetene, noe som førte til at leverandøren ikke oppfylte forventningene våre. Leverandøren var på eget initiativ i gang med å ta tak i disse manglene, og derfor besluttet vi å gi leverandøren tid til å fullføre prosjektet og følge opp etter ti måneder. Viktigste av alt var at pilotprosjektet ga oss viktige erfaringer som førte til at vi vedtok og implementerte den nåværende forbedrede due diligence-prosessen.

4.3 Identifiserte negative konsekvenser for menneskerettighetene

4.3.1 Funn fra intervjuer med innleide arbeidstakere

Vi engasjerte eksterne menneskerettighetsekspertene til å gjennomføre intervjuer med innleide arbeidere på et av våre anlegg. Gjennom disse intervjuene identifiserte vi noen indikatorer på tvangsarbeid. Det mest alvorlige eksemplet var at noen kontraktsarbeidere rapporterte at de måtte signere oppsigelsesbrev som arbeidsgiveren hadde forberedt på forhånd. Disse brevene kunne deretter brukes mot dem av arbeidsgiveren hvis de meldte seg syke eller på annen måte skapte problemer for arbeidsgiveren. Det fantes også noen mer subtile tegn. Noen arbeidstakere fortalte for eksempel at de ble truet av arbeidsgiveren hvis de ønsket å si opp før kontraktens utløp, og andre syntes å resitere ferdigskrevne svar på spørsmål om overtidsarbeid og lønn.

Intervjuene avdekket også noen hindringer for de innleide arbeiderne når det gjelder organisasjonsfrihet på grunn av manglende bevissthet om deres rett som migrantarbeidere til å melde seg inn i eksisterende fagforeninger, samt visse helse- og sikkerhetsrisikoer som vi umiddelbart tok tak i på byggeplassene våre.

Som følge av disse funnene har vi samarbeidet med eksterne menneskerettighetsekspertene og de aktuelle leverandørene for å løse de identifiserte problemene. Dette arbeidet har omfattet flere diskusjoner med ledelsen hos disse leverandørene og har resultert i konkrete tiltak for både oss og leverandørene.

4.3.2 Hendelse med påstand om manglende utbetaling av lønn og trusler

En innleid arbeider som var ansatt hos en av våre underleverandører, kontaktet oss med påstander om manglende lønnsutbetalinger, overdreven arbeidstid og trusler. Vi har engasjert ekstern menneskerettighetsekspertise for å undersøke påstandene, som vi fikk bekreftet av andre arbeidere som var ansatt hos den samme leverandøren.

Dette er selvsagt uakseptabelt og i strid med våre etiske retningslinjer for leverandører, og vi tar dette svært alvorlig. Vi har forpliktet oss til å dokumentere eventuelle negative konsekvenser for den innleide arbeideren, og vi vil arbeide for å sikre at eventuelle konsekvenser utbedres sammen med den ansvarlige leverandøren. Vi erkjenner at dette er vanskelig, ikke minst fordi arbeiderne rapporterer at de føler seg truet av arbeidsgiveren til ikke å samarbeide med oss om utbedring.

Vi er i tett kontakt med vår direkte leverandør for å bygge opp kapasitet og arbeide for å implementere prosesser som vil redusere risikoen for lignende hendelser i fremtiden.

4.4 Due diligence i leverandørkjeden fremover

Den risikobaserte tilnærmingen vår har ført til at vi har innrettet arbeidet med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter i leverandørkjeden mot å etablere og implementere en forbedret prosess for aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter for de mest risikoutsatte leverandørene våre. Denne prosessen følger trinnene som er skissert i figur 4.

Vi vil kontinuerlig arbeide for å identifisere områder i leverandørkjeden vår der vi har økt risiko for negativ innvirkning på menneskerettighetene, og inkludere slike leverandører i vår utvidede due diligence-prosess. Dette arbeidet vil inkludere innspill fra viktige interessenter, for eksempel fagforeningene i vår sektor.

Due diligence-undersøkelsene som utføres som en del av denne prosessen, vil bli tilpasset hver enkelt leverandør. Når det er sagt, innledes due diligence-prosessen som hovedregel med at vi ber leverandøren svare på to ulike spørreskjemaer, ett standardisert og ett som er spesielt utviklet av oss for å gi oss et innblikk i hvilke risikoer leverandøren står overfor og hvilke tiltak de iverksetter for å håndtere disse risikoene. Basert på svarene i disse spørreskjemaene vil vi gjennomføre ytterligere due diligence-undersøkelser etter behov. Dette kan for eksempel omfatte ytterligere spørsmål og dokumentforespørsler, intervjuer med ledelsen, bedriftsbesøk og/eller intervjuer med ansatte.

Målet med denne due diligence-prosessen er ikke å identifisere leverandører med risiko og utelukke dem fra videre innkjøpsaktiviteter. I stedet forsøker vi å samarbeide med leverandøren for å heve nivået slik at de oppfyller forventningene våre. For å oppnå dette vil vi, når det er nødvendig, sammen med leverandøren utarbeide en handlingsplan for å avhjelpe eventuelle mangler i leverandørens innsats for å sikre respekt for internasjonalt anerkjente menneskerettigheter.

Vi er fullt klar over at oppfølging og kontinuerlig overvåking (med KPI-er) av disse leverandørene er avgjørende for at vi skal lykkes med vårt arbeid. Hver enkelt handlingsplan vil tydelig beskrive hvordan og når vi skal følge opp, og for leverandører der det ikke var nødvendig med en handlingsplan, vil vi følge opp regelmessig for å sikre at leverandørene fortsatt oppfyller forventningene våre.

Den første gruppen

Den første gruppen høyrisikoleverandører som vil bli gjenstand for denne utvidede aktsomhetsvurderingen er:

- **Innleide migrantarbeidere**
Alle leverandører av innleide arbeidere til våre anlegg eller våre kunders anlegg som bruker migrantarbeidere.
- **Råvarer**
Valg av råvareleverandører.
- **Logistikk**
Alle fartøyleverandører og et utvalg av leverandører av lastebiltransport.
- **Forhåndskunnskap**
Alle leverandører som vi på forhånd har kjennskap til at har opptrådt kritikkverdig eller har kunnskap om spesifikke risikoer knyttet til den aktuelle leverandøren.
- **HM Group-leverandører**
Alle leverandører som HM Group har identifisert som høyrisikoleverandører etter en analyse av land-, sektor- og produkt-/tjenesterisiko samt forbruk.

Figur 4.

Etiske retningslinjer for leverandører og bruksvilkår for ansvarlig virksomhet

Vi bestreber oss på å sikre at alle avtalene vi inngår med leverandørene våre, inneholder både Supplier Code of Conduct og et sett med kontraktsklausuler som vi kaller Responsible Business Terms of Use.

Våre etiske retningslinjer for leverandører inneholder våre viktigste forventninger til leverandørene på områdene arbeidsforhold, miljøstandarder og forretningsetikk. De etiske retningslinjene for leverandører beskriver også vår forventning om at leverandøren skal overholde prinsippene i ILOs kjernekonvensjoner, de ti prinsippene i FNs Global Compact, OECDs retningslinjer og UNGP.

Vilkårene for ansvarlig forretningsdrift er et sett med kontraktsklausuler som forplikter leverandøren til å respektere menneskerettighetene og etablere og opprettholde en due diligence-prosess for menneskerettigheter i tråd med UNGP. De gir oss også rett til å be om informasjon og utføre revisjoner for å sikre at leverandøren overholder disse forpliktelsene.

Vi ser fremover

Samtidig som vi fortsetter å gjennomføre retningslinjene våre i hele virksomheten, har vi sett behovet for å styrke visse deler av de interne prosessene våre. En viktig del av dette er å fortsette arbeidet med å involvere flere av våre medarbeidere og leverandører i arbeidet med menneskerettigheter. Vår suksess avhenger av innsatsen og kompetansen i alle deler av virksomheten.

Dette er også vår største utfordring. Vi er en stor organisasjon som jobber på tvers av ulike forretningsområder, noe som gjør at vi må nå ut til mange mennesker for at innsatsen skal være effektiv. Dette tvinger oss til å være ydmyke og innse at implementeringen er et kontinuerlig arbeid som vil ta tid. Vi er imidlertid fast bestemt på å sikre at vi alltid gjør fremskritt, selv om de er små.

Vi kommer til å iverksette ytterligere tiltak for å fremme HRDD-arbeidet vårt i prosjekter i planleggingsfasen, ettersom tidlig dialog med mulige leverandører før kontraktstildeling er nødvendig for å gjøre det lettere å oppfylle forventningene våre og for å identifisere og implementere effektive måter å unngå eller redusere risiko på.

Verden rundt oss, virksomheten vår og vår egen innsikt i hvordan vi påvirker menneskerettighetene, er i stadig utvikling. Derfor justerer og forbedrer vi kontinuerlig våre retningslinjer, prosesser og tiltak basert på erfaringer og økende kapasitet i organisasjonen.

Oslo, juni 2023

Styrets medlemmer og administrerende direktør i
Heidelberg Materials Norsk Stein AS:

Jan Gånge
Styreleder

Hans Yngve Repsold
Styremedlem

Giv Brantenberg
Styremedlem

Anders Nestande Kirkemo
Styremedlem

Thomas Gerstenhauer
Styremedlem

Stian Ollila
Styremedlem

Olav Bakka Berge
Styremedlem

Arild Rosland
Styremedlem

Ståle Østerhus
Styremedlem

Claus Boisen
Daglig leder

